AÑA 12

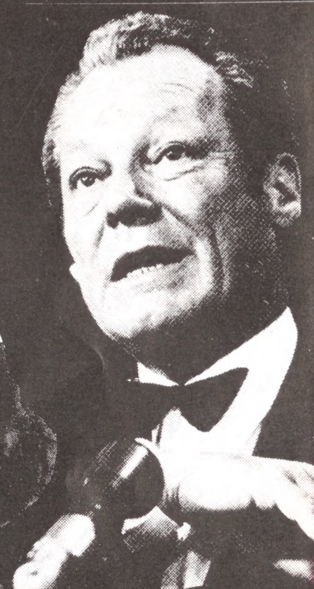
3

MAART 1981

skol & komunidat

SINDIKATO DI MAESTRONAN DI ARUBA SIMAR

redaktie: j. j. coutinho, c. tromp, u. limapo, r. oomen, h. oplaat, q. maduro. *redaktie-adres:* kantoor simar, sabana blanco 36 - *bank:* a.b.n., banknr. 31.47.886. *layout en fotografie:* r. de graaff - *drukker:* v.a.d. - *abonnementen:* ned. antillen naf. 25,— per jaar, nederland naf. 25,— per jaar (zeepost), luchtpost naf. 40,— per jaar, overige landen naf. 25,— per jr. *simar, sindikato di maestronan di aruba,* sabana blanco 36, p.o.b. 582, oranjestad, tel. 24219 - *bestuur:* madonna stephens, voorz., carla kelkboom, sekr., henk weustink, penningm., veronica paul, 2e sekr., mercedes van der hans-orman, 2e penningm., arturo oduber, comm. *sekretaresse kantoor:* mevr. f. alexander - *vergaderplaats:* sabana blanco 36, tel. 24219, simarleden die hier willen vergaderen kunnen de sleutel op het kantoor afhalen - *banken:* banco barclays antiliano v-224-1, algemene bank nederland 31.47.886, *nieuwe leden:* kunnen iedere dag opgegeven worden op het kantoor, sabana blanco 36

skol

aña 12 - no. 3 - maart 1981

MEP i Internashonal Sosialista:

Un Komedia Skandaloso

Dia 18, 19, 20 i 21 di mart proksimo, MEP ta organisa aki na Aruba un kongreso di partido siguí dor di un konferensia regional di e miembronan di e asina yamá Internashonal Sosialista (I.S.). E invitadonan pa mayoria parti ta bin di nos mes region i manera nos por a lesa den algun korant, ya kaba esaki a lanta hopi stof.
Loke ta mas importante pa MEP, sinembargo, ta e miembresia ku e partido aki kier logra haya durante e kongreso regional di I.S. pa asina haya mas rekonosimento internashonal komo partido sosial-demókrata.
Skol i Komunidat a bai investiga kon e prosedura ta pa bira miembro di e I.S. i kiko MEP a hasi pa logra esaki. E resultado di e investigashon ta sorprendente. Pero promé ku nos bin ku nos konklushonnan, laga nos tira un bista riba e historia di I.S., su meta i su organisashon, pa asina nos haya un mihó bista riba un k'e otro.

E meta di e Internashonal Sosialista

E meta di I.S. ta, en breve, establesimento di hustisia sosial den i entre tur pais i pa kaba ku tur forma di opreshon. E organisashon Internashonal Sosialista a lanta pa fortifiká e relashonnan entre e partido- i organisashonnan afiliá i pa kordiná nan aktitut polítiko. E Deklarashon di Prinsipio, basá riba e programa di Frankfurt di aña 1951, hunto ku un revishon hasí na Oslo na aña 1961, ta forma e programa basiko di e Internashonal Sosialista.
Sinembargo, na e momento aki, tin un grupo di trabou ku ta trahando riba un Deklarashon di Prinsipio nobo pa kumpli ku e nesesidatnan di añanan ochenta. P'esei nos no kier trata e Deklarashon di 1951, ya ku tin un vershon nobo ta biniendo. E Deklarashon nobo mester bin kla na aña 82.

Historia di e Internashonal Sosialista

E Internashonal Sosialista ta un organisashon polítiko internashonal, ku ta konsistí di partidonan laboral, sosialista i sosial-demókrata for di tur parti di mundo. El a eksistí

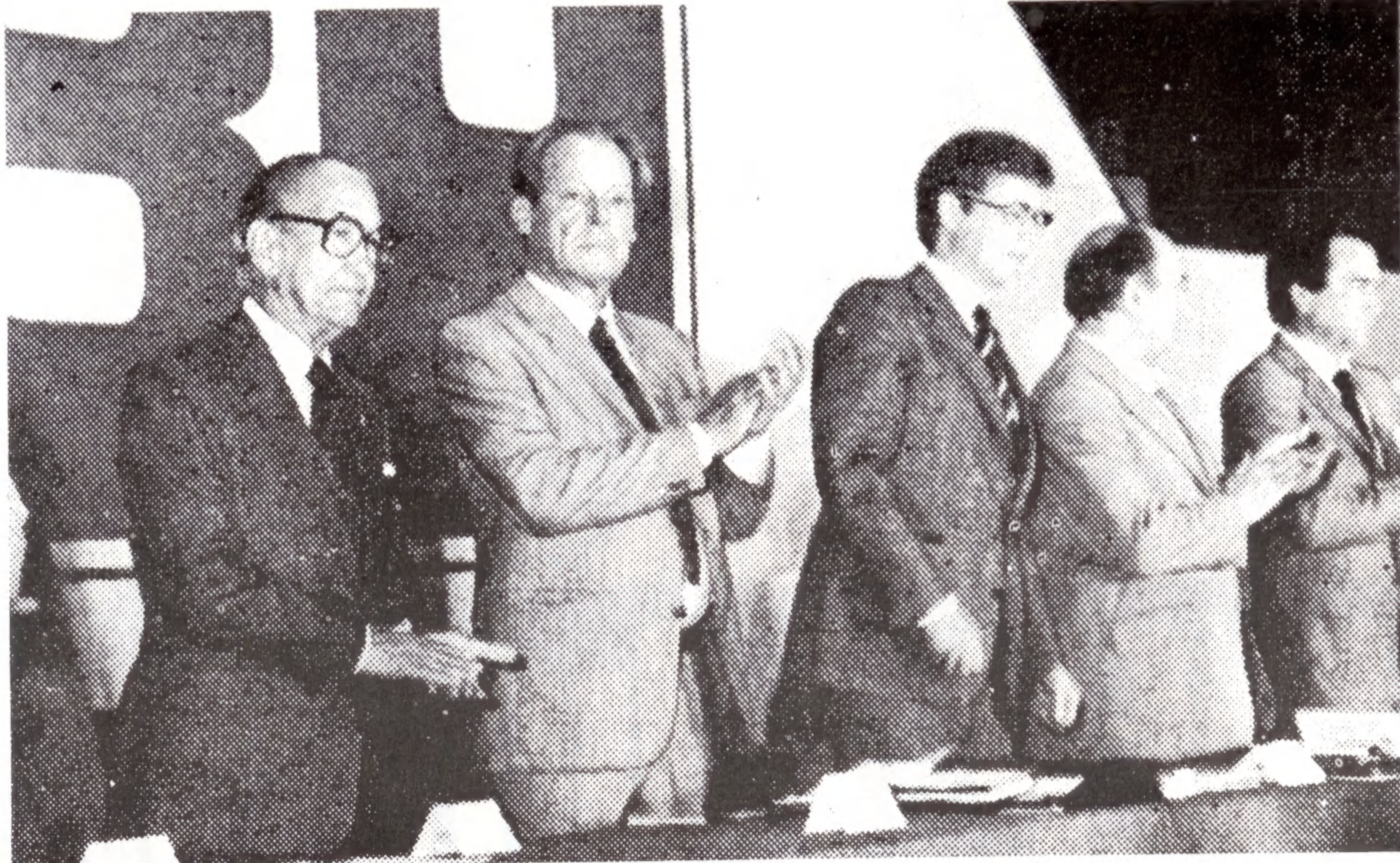
& komunidat

sindikato di maestronan di aruba

den diferente forma, kuminsando na aña 1864 ora ku Karl Marx a fundé na Londen. Sinembargo e Promé Internashonal tabatin un eksistensia kortiko, kabando na aña 1876. Na aña 1889 nan a purba un biaha mas i asina e di Dos Internashonal a ser formá durante un kongreso tení na Paris.
E añanan difísil ku a presedé e Promé Guera Mundial, e guera mes i e revolushonnan ku a sigui, a kousa un divishon grandi den e movemento internashonal di e klase obrero. Esaki a resultá den e kreashon di e di Tres Internashonal, Komintern, fundá pa Lenin na aña 1919, mientras ku e di Dos Internashonal a wordo reorganisá komo e Internashonal Laboral i Sosialista na aña 1923. Sinembargo tur dos Internashonal tambe tabatin un eksistensia limitá. Esun di Lenin a disparsé na aña 1943 i e otro na aña 1946.
E eksperensia obtení durante e temporada entre e dos gueranan mundial, a hasi posibel pa reorganisá e Internashonal Sosialista riba un fundeshi mas sólido.
Den su forma aktual e Internashonal Sosialista a presentá su mes na e kongreso di 1951 na Frankfurt, pero a keda desaroyá su mes den un direkshon nobo for di e aña ei (1951).
Durante un kongreso di e I.S. na aña 1976, tení na Ginebra, Willy Brandt, e presidente di Partido Sosial-Demókrata di Alemania, a keda eligí komo presidente di e I.S. i Bernt Carlsson, sekretario internashonal di e Partido Sosial-Demókrata di Suesia, a keda eligí komo sekretario-general di e I.S. Nan a ser reeligí na november 1978 durante un kongreso tení na Vancouver, Canada.
Durante su desaroyo, e I.S. a keda konsentrá prinsipalmente na Europa. Motibo di esaki tabata e echo ku e proseso di industrialisashon, kousá pa e sistema kapitalista na Europa, tabata e promé proseso ku a produsí un movemento di e klase obrero basta fuerte pa lanta partidonan polítiko ku mester a buska alternativanan pa e sistema kapitalista.
Durante e kongreso di e I.S., tení na Ginebra na aña 1976, nan a aseptá algun statuto nobo. For di e momento ei padilanti e Internashonal Sosialista tabatin komo meta un kibramento di e isolashon europeo pa asina bira un movemento mundial.
Komo resultado di esaki, na desember 1977, pa promé biaha den su historia, e I.S. a tene un kongreso na Tokio, Hapon. Despues di esaki a sigui un mishon di Olof Palme i Kjeld Olesen pa e parti suit di Afrika pa duna apoyo na e estadonan "front-line" i e movementonan di liberashon ku tabata bringa pa nan libertat nashonal i sosial den e region ei. Mas despues ainda a sigui mishonnan i kongresonan na Amerika Latina, Afrika, Canada, Santo Domingo i Madrid.

E struktura di e Internashonal Sosialista

E kuerpo supremo di e I.S. ta e Kongreso, ku ta reuní kada dos aña. E Kongreso, ku ta proklamá e prinsipionan i ku ta fiha e statutonan di e Internashonal Sosialista, ta eligí e mandatarionan di e organisashon i ta disidí riba atmishon di miembronan nobo.
E mandatarionan di e I.S. ku ta ser eligí dor di e Kongreso, ta e presidente, e sekretario-general, e presidentenan honorario i e vise-presidentenan.
E I.S. tin 4 kategoria di miembro:
1. Partidonan ku ta ful miembro.
2. Partidonan konsultativo.

V.l.n.r.: Antonio Guzmán, Willy Brandt, Bernt Carlsson en Anselmo Sule.

3. Organisashonnan fraternal.
4. Organisashonnan asosía.

Aktualmente e Internashonal Sosialista tin mas o menos 45 partido ku ta ful miembro, 15 partido konsultativo, 2 organisashon fraternal i 9 organisashon asosiá. Di tur e partidonan ku ta ful miembro, hunto ku e partidonan konsultativo (mas o menos 60), tin 25 partido ku ta di pafó di Europa. Tur partido hunto tin mas di 80 miyon votador pará tras di nan. Solamente partidonan ku ta ful miembro, meskos ku e organisashonnan fraternal, tin e derecho di voto. E otro dos kategorianan tin bos só durante e kongresonan di e I.S.
Tur partido ku ta ful miembro i tambe e organisashonnan fraternal, alabes ta miembro di e Buró di e Internashonal Sosialista. E Buró ta reuní dos biaha pa aña i ta stipulá'e maneho entre e kongresonan.
Un bes pa aña tin un konferensia di lídernan di partido ku ta miembro di e I.S. i na unda nan ta diskutí problemanan enkuanto e prinsipio di movementonan sosial-demókrata, hunto ku problemanan polítiko importante di karakter internashonal.
Entre e topikonan ku e I.S. a trata, tin e problema di desarmamento, apoyo pa e guerieronan na Suit-Afrika i e lucha kontra e gobiernonan diktatorial di Guatemala, Haiti, Bolivia, Uruguay, Paraguay, Argentina i Chile.
Te asina leu un deskripshon kortiko di e Internashonal Sosialista.

MEP i e Internashonal Sosialista

Awor, dikon e partido arubiano MEP t'asina kayente pa bira miembro di e Internashonal Sosialista?
Pa por kontesta e pregunta aki, nos mester bai bek den pasado.
Nos tur ta korda ku na aña 1977 tabatin algun akshon, entamá dor di MEP pa logra e meta di un Aruba independiente. Despues di e akshonnan na ougustus 1977, e esfuersonan di MEP pa haya rekonosimento pa su metanan, a sigui den un forma mas diplomátiko.
Na april 1978 nan a firma e Protokol di Wilemstad, den kual e instalashon di Antilliaans Spoor i e Grupo di Trabou di Reino a wordo reglá. E dos komishonnan aki mester a bai studia e problemanan di desentralisashon i restrukturashon (Antilliaans Spoor) i hasi un inventarisashon i investigashon di tur posibel relashonnan entre e islanan di Antiya, entre e islanan di Antiya i Gobierno Sentral i entre e islanan di Antiya i Hulanda (KWG).
Awor, pa pone mas forsa tras di tur e esfuersonan polítiko aki, MEP a purba di haña apoyo di diferente organisashon internashonal. Di e manera ei nan te asta a purba haya rekonosimento serka Nashonnan Uní, pero esaki a frakasá.
Komo organisashon bastante importante a resta solamente e Internashonal Sosialista, kaminda nan a purba di presentá nan mes komo un movemento anti-kolonialista (i tog nan kier keda ku Hulanda!) i sosial-demókrata(!) pa asina wordo admití komo miembro. E ora ei nan por ta mas sigur di un apoyo internashonal pa logra nan meta.
Sinembargo, e kondishon primordial pa bira miembro di e I.S. ta e apoyo di un otro partido ku ta miembro kaba i den e kaso di MEP esaki mester a bira Partij van de Arbeid di Hulanda. Ta p'esei MEP a dirigi su mes fuertemente pa PvdA pa haya su apoyo. Awor tur hende lo kere ku PvdA a bai investigá di un manera profundo e prinsipionan i e aktitut di MEP komo partido sosial-demókrata. LUBIDA!

En konekshon ku e mesun aplikashon di MAN di Korsou, un funkshonario di PvdA (Bram Peper) a bai Korsou i a keda na Korsou pa 4 luna. Ningun momento el a bin Aruba pa chek kon kos ta pará aki banda. Ningun momento el a tuma kontakto ku por ehempel sindikatonan i ta djis a base di kombersashonnan ku polítikonan di Korsou el a traha un raport pa PvdA ku naturalmente tabatin komo resultado ku PvdA NO kier a apoyá e aplikashon di MEP pa bira miembro di e I.S. Aparentemente e polítikonan di Korsou no a papia hopi bon di MEP.
Sinembargo PvdA tambe a trese motibonan formal padilanti pa rechasá e aplikashon di MEP: Segun nan ta un partido só den un pais por bira miembro di e I.S. i komo ku PvdA ainda ta opta pa un Antiya Uní, nan kier men ku ta un di dos só por a bira miembro i pa nan MAN ta pará mas serka di e ideanan di e sosial-demókratanan. P'esei nan kier a apoya MAN só. Tog PvdA a laga un

otro posibilidat habrí pa MEP: Si MEP por a haya un sostén basta grandi den e region karibense, nan lo no bai kontra e deseo di MEP pa bira miembro.
No tabatin mester di bisa esaki dos bes kontra e biaheronan di MEP. Nan a kuminsa mes ora ku un lobimento manera loko den nos region, bulando p'aki p'aya, hopi biaha ku otro preteksto, tirando algun frase sosial-demókrata ku nan a siña purá purá for di kabes, gastando un kantidat di plaka, pa asina haya un poko mas apoyo di partidonan sosial-demókrata den nos region. Fuera di esaki nan a bishitá diferente kongreso di e Internashonal Sosialista na Ginebra, Oslo, Santo Domingo i Madrid kaminda tambe prinsipalmente nan a lobi.

Durante e kongreso regional di e I.S. na Santo Domingo aña pasá, por ehempel, nan a papia ku Bernt Carlsson, durante kual kombersashon señor Carlsson entre otro a puntra su mes si MEP ta diskriminá i si MEP ta un movemento separatista. Di banda di MEP e orei a bin padilanti ku MEP ta un movemento independentista, ku tin tur apoyo di e sindikatonan di Aruba (imagina-bo!) i ku e tin un ideologia sosial-demókrata for di kuminsamento i ku e no ta diskriminá! (ta p'esei nan a buta marionetanan manera Zaandam den e partido?).
Komo si fuera poko nan a bai asina leu di manda karta pa entre otro PvdA i Willy Brandt, bisando ku nan ta e UNIKO partido aki na Aruba ku no ta diskriminá i ku no ta interesá den ún agrupashon só, pero den tur agrupashon di pueblo aki na Aruba(!) i ku un kantidat di otro partidonan ku ta miembro di I.S. ta apoya nan den nan aplikashon pa bira miembro konsultativo di e Internashonal Sosialista.

Algun pregunta

Bon, prome nos bin ku un publikashon integral di un karta ku Betico Croes a manda pa Willy Brandt, i ku nos a haya di un fuente na Europa, nos kier pone algun remarka mas tokante e kontenido:

— Kon ta posibel ku MEP tin e kurashi di insinuá ku e tin tur apoyo di sindikatonan aki na Aruba, mientras ku nos tur sa ku é ta trapa tur nan derecho riba un partisipashon real den desishonnan ku e bestuurscollege di MEP a i ta tuma?
— Kon ta posibel ku MEP ta bisa ku e no ta diskriminá, mientras ku Betico personalmente ta apoyá i ta pidi pueblo pa kumpra un korant ku ta netamente fasista i ku ta ofende tur arubiano ku no ta komparti nan sintimentonan di rasismo i superioridat (korda "die hochdeutsche Rasse" na añanan 30)? Un korant ku ta yama kada persona k'un otro pensamento un anti-arubiano ku no mag tin e derecho di partisipa den nos bida komunal! Si bo apoyá un korant asina, bo ta duna prueba di pensamentonan diskriminatorio, voral ora bo mes tambe ta yama tur esnan ku ta kontra bo un traidor.
— Kon ta posibel tambe ku e otro partidonan sosial-demókrata den nos region ta apoya MEP mientras ku kasi niun di nan a yega di bishitá Aruba pa averiguá e storianan di MEP?
— Por ultimo, den ki lus MEP ta pone e otro partidonan di Aruba ora e ta bisa den e karta ku e otro partidonan ta konsentra nan mes riba "real Arubans" só of riba "non-Aru-

Un karta pa Willy Brandt ku informashon dudoso mandá dor di Betico

The President of Socialist International
Dr. W. Brandt
c/o Secretary General of Socialist
International.
Mr. Bernt Carlsson
88a, St.John's Wood Highstreet
London N.W. 87 SJ.
Great Britain

Aruba, May 16, 1980

With reference to our conversation in the period March 26-28, 1980 in Santo Domingo, I wish to bring the following under your attention.

With regard to the struggle of the Aruban people for independence, you are advised as a matter of information that since the origination of this struggle in the early seventies, the standpoints of the various political partie[s] concerned have changed in favour of this struggle. Whereas in the past this struggle was seen as a secession movement, now the Netherlands Kingdom government, the Antillean Central Government als well as the separate administrations of the separate islands recognise this struggle as an independence struggle, based on the right of selfdetermination of the Aruban people, which is an inalienable right for the recognition of which the M.E.P. along with the trade unions and the Aruban people had to struggle for many years.

In the perspective of the above, we request you to do the necessary to place the request of MEP from Aruba for becoming a consultativ[e] member of Socialist International on the agenda of the next Bureau Meeting of Socialist International on June 12 and 13, 1980 in Oslo.

Thanking you in advance for your kind cooperation, we remain,

Respectfully,
On behalf of
Movimiento Electoral di Pueblo (M.E.P.)

G.F.Croes,
President Movimiento Electoral di Pueblo

c.c. Mr. Bernt Carlsson, Secretary
General of Soc. Int.

bans" só?
Kon ku bai bin, laga nos bai lesa e karta i laga tur hende husga pa nan mes kon e kabes di Willy Brandt a wordo yená ku informashon dudoso! Pa evita konfushon nos a laga e karta na ingles.

E karta pa Willy Brandt

The President of Socialist International
Dr. W. Brandt
c|o Secretary General of Socialist International.
Mr. Bernt Carlsson
88a, St. John's Wood Highstreet
London N.W. 87 SJ.
Great Britain.

Aruba, May 16, 1980

With reference to our conversation in the period March 26-28, 1980 in Santo Domingo, I wish to bring the following under your attention.
With regard to the struggle of the Aruban people for independence, you are advised as a matter of information that since the origination of this struggle in the early seventies, the standpoints of the various political parties concerned, have changed in favour of this struggle. Whereas in the past this struggle was seen as a secession movement, now the Netherlands Kingdom government, the Antillean Central Government as well as the separate administrations of the separate islands recognise this struggle as an independence struggle, based on the right of selfdetermination of the Aruban people, which is an inalienable right for the recognition of which the MEP along with the trade unions and the Aruban people had to struggle for many years.
In this connection, we may refer to the discussion of the Treaties on Human Rights of 1966 in the Dutch Lower House of the States General in September 1978. During that discussion the Dutch House adopted a motion, seconded among others by the Dutch Labor Party, tending to have the Kingdom of the Netherlands consist of the following component, to wit: The Netherlands and the Islands of the Netherlands Antilles. These component parts in due time may make a sovereign decision in careful consultation with respect to the new constitutional order for the Dutch Kingdom.
This careful consultation is now taking place within the Kingdom Work Group, in which are represented: the Dutch government, the Antillean central government and the separate island territories.

Since the foundation of the Social-Democratic Party "Movimiento Electoral di Pueblo" on February 9, 1971, the MEP has been striving for getting all strata of the Aruban community behind its fundamental principles. The other parties were characterized, on the one hand, by getting the support of the group of "non-Arubans" and, on the other hand, only the "real" Arubans.
MEP, on the other hand, endeavoured to get the whole population behind its standpoint. In this manner MEP started its campaign for the Aruba Island Council elections in 1971 and also the subsequent Antillean Legislative Council elections of 1975 in what may be described for convenience sake as the rural districts.
The other parties concentrated their activities chiefly on the commercial centers of Oranjestad and San Nicolas.
The choice of MEP for the labour class was not a casual one. As a matter of fact, since its foundation several representatives from the labour class were present who held ties with the labour movement. In fact, such a cooperation between the political party MEP and the trade unions, as representatives of the labour class, guaranteed the support of a wide stratum of the population. This was by no means an easy task, inasmuch as the Aruban society has a multi-racial composition, a fact which the other parties constantly emphasized without attempting to integrate these various population groups.
Therefore, we may proudly say that MEP has succeeded as the first political party to group together representatives from this multi-racial society. Up to this date we are able to continue referring to this early success.
As a matter of fact, in the Party Council, in the Island Council, in the Antillean Legislative Council and also in the Aruba Executive Council representatives from this multiracial have been incorporated.
In the past MEP already made repeated attempts toward obtaining membership of Socialist International. As a first attempt we may refer to our letter of January 24, 1976 to Mr. H. Janitschek, the then Secretary General of Socialist International, in which letter MEP requested to become a member of Socialist International.
In this connection, a visit took place to the Secretariat of Socialist International in Londen for the purpose of further explaining the request.
In our letter of March 26, 1976, MEP requested, in anticipation of its membership, to attend the Congress of Socialist International in Geneva in November 1976.
A delegation of MEP attended this Congress and got the promise that the requested membership would be placed on the agenda of the next congress in Vancouver in November 1978. Through unforeseen circumstances MEP could not be present at this congress, which made our disappointment even greater when we heared that the application of MEP was not discussed.
Its first contact with Socialist International after that was through a letter from the Secretary General of Socialist International, Mr. Bernt Carlsson, in which MEP was invited to attend the Socialist International Regional Conference for Latin America and the Caribbean in Santo Domingo from March 26 to 28, 1980.
We also wish to point out that MEP is maintaining contacts with numerous leading Social-Democratic parties and organizations from our region, such as the Accion Democratica and MEP from Venezuela, PLN from Costa Rica, PRD from Santo Domingo, PRC from Chile, B.L.P. from Barbados, and ILDIS and CEDAL.
During the Socialist International Regional Conference for Latin America and the Caribbean in Santo Domingo we again strengthened ties with these parties and organizations and we received the promise for a possible affiliation of MEP from Aruba with Socialist International.
Moreover, at that time we extensively and lenghtily exchanged ideas with the Secretary General of Socialist International, Mr. Bernt Carlsson, about the possible problem points which might be able to hamper the admission of our party as a consultative member of Socialist International.
During this meeting in Santo Domingo Mr. Bernt Carlsson promised us that our request for consultative membership of Socialist International shall be placed on the agenda of the 'Bureau Meeting' on June 12 and 13, 1980 in Oslo.
We may also inform you that we have directed a letter to our associate party in the Netherlands, the Labor Party, in which we dealt extensively with the objections raised by them with regard to support of our request for becoming a consultative member of Socialist International. In due time, we shall as yet forward to you more supplementary information.
In view of the great interest which MEP attaches to the membership of Socialist International, our party has decided to send a delegation under leadership of the undersigned to the next Bureau Meeting on June 12 and 13, 1980 in Oslo, based on the con-

sideration that the MEP President may be allowed to once again explain our request during that meeting.
In the perspective of the above, we request you to do the necessary to place the request of MEP from Aruba for becoming a consultative member of Socialist International on the agenda of the next Bureau Meeting of Socialist International on June 12 and 13, 1980 in Oslo.

Thanking you in advance for your kind cooperation, we remain,

Respectfully,
On behalf of Movimiento Electoral di Pueblo (MEP),
G. F. CROES,
President Movimiento Electoral di Pueblo

c.c. Mr. Bernt Carlsson,
Secretary General of Soc. Int.

Di miembro konsultativo pa ful miembro!

Un karta similar a bai pa Partij van de Arbeid pa asina nan kambia nan punto di bista enkuanto e aplikashon di MEP. E uniko diferensia ku e karta mandá pa Willy Brandt ta forma e puntonan kaminda MEP, ku rason, ta prueba ku tin mas pais ku tin dos partido ku ta miembro di e I.S. i kaminda nan (MEP) tambe ta bisa ku PvdA den un moshon di aña 1966, a rekonosé e soberania di kada parti di e Reino Hulandes i ku esei kier men ku pvdA asina a admiti ku Antiyas Hulandes no nesesariamente mester keda uní pa semper.
Awor ken por bin splika nos ku solamente a base di e karta aki i a base di e "apoyo" di otro partidonan karibense, na november último, durante un kongreso di e I.S. na Madrid, nan a apoyá i aseptá MEP komo miembro konsultativo di e Internashonal Sosialista . . . Inkreibel pero berdat!
Sin ningun forma di "screening", sin ningun forma di informashon buská serka otro organisashonnan aki na Aruba pa chek si tur kos ku MEP bisa ta kuadra ku berdat, ku otro palabra, sin base "at all" nan a bai nombra MEP komo miembro konsultativo di e I.S.! Inkreibel!
Aparentemente MEP a gosa esaki un mundo i awor nan ta purba bira ful miembro durante e proksimo kongreso di e Internashonal Sosialista aki na Aruba, na fin di luna di mart.
E motibo pa bira ful miembro nos por a lesa kaba: e ora ei nan ta haña derecho di voto i nan por bira miembro di e Buró di e Internashonal Sosialista pa asina por influensiá e maneho total di e organisashon.

MEP sosial-demokrata?

Pa konkluí i mirando e prosedura ku nan a sigui, nos kier duna algun suherensia pa e Internashonal Sosialista:
Si nan kier evita ku e rosa den e mokete (emblema di e I.S.) bai pútri, anto lo ta mihó pa e Internashonal Sosialista perkurá pa investigá hopi mas profundo e aplikashonnan di miembronan nobo i no basa nan mes riba informashon di e partido en kuestion só!
MEP, meskos ku tur e otro partidonan aki na Aruba, den ningun forma ta kumpli ku e prinsipionan di un sosial-demokrásia. Pa ilustra esei un biaha mas nos ta referi atrobe na e oumentonan bárbaro di nan mesun salario ku 150% di un banda i e oumentonan di PREIS (brandstofklausule, awa, elektisidat, kuminda ets. ets.) na otro banda, SIN ningun forma di sosialisashon! I awor nos no kier papia mes di e nengamento di un partisipashon real di tur agrupashon den nos komunidat pa e maneho insular.
Tambe nos kier enfatisá ku nos tampoko tin speransa pa un otro aktitut enkuanto esaki pa loke ta trata e otro partidonan politiko, sigur no ora nos korda e pleitamento tokante e vuelonan pa Hulanda, kaminda KADA UN di nan kier a saka lo mas ku ta posibel di e "snoepreisje" dor di bai parandiá na New York.
P'esei, biniendo bèk riba e Internashonal Sosialista, nos kier pone bon kla ku, si e organisashon aki kier keda un organisashon ku kredibilidat, lo ta mihó pa nan sera porta mesora pa *kada* partido Arubiano ku nos konosé na e momento aki.
Un partido sosial-demókrata Arubiano ainda mester wordo fundá!

Daar het in de bedoeling ligt van de sociaal-democratische partij Movimiento Electoral di Pueblo, om wederom het consultiatief lidmaatschap van de Socialistische Internationale gedurende de vergadering van het Bureau van de Socialistische Internationale op 12 en 13 juni a.s. te Oslo, aan te vragen, brengen wij het navolgende onder Uw aandacht:

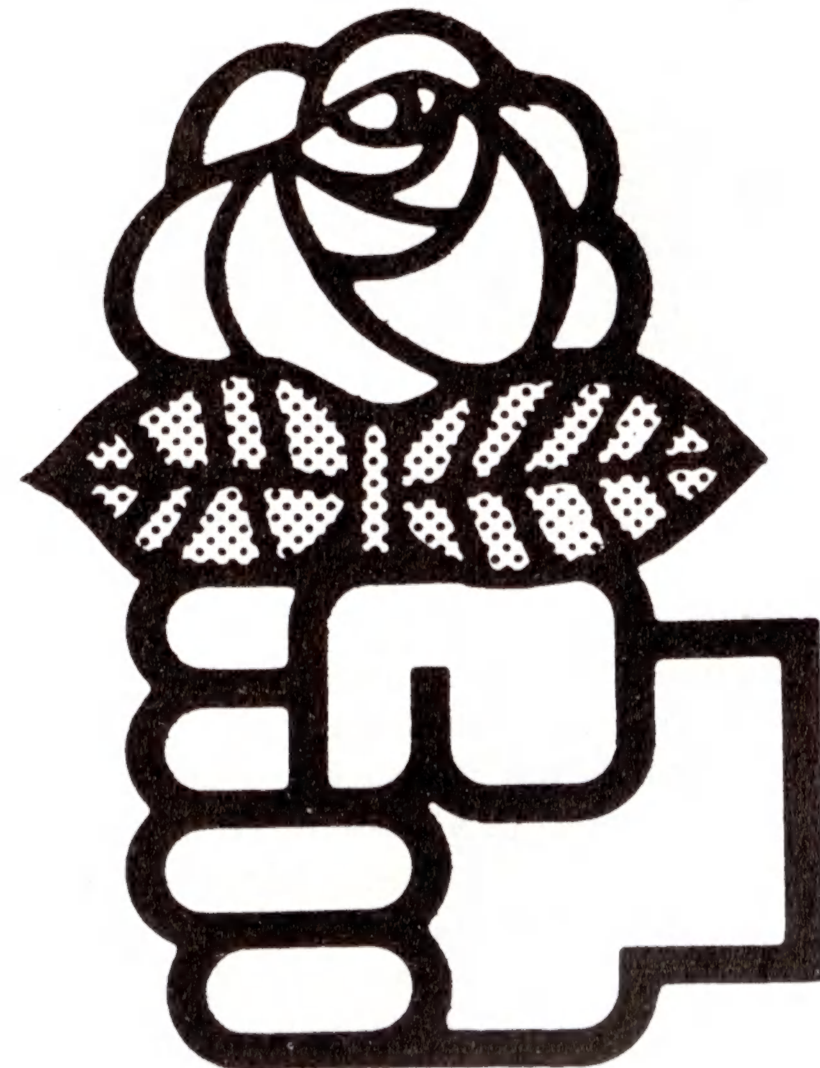
Uitgaande van de stelling dat de Nederlandse Antillen tot opheden één land zijn op weg naar de onafhankelijkheid, moeten wij met nadruk wijzen op het feit dat de Nederlandse Antillen uit 6 eilanden bestaan, elk met zijn eigen cultuur, politiek, bevolkingssamenstelling en economie. Tevens zijn de electoraten gescheiden.
Het komt ons daarom voor dat de stelling dat slechts 1 partij uit één land lid kan zijn van de Socialistische Internationale t.o.v. de Nederlandse Antillen moeil[ijk] volgehouden kan worden gezien het precedent dat de Socialistische Internationale zelf geschapen heeft, te weten meerdere partijen uit één land (b.v. Japan, V.S., Italië, Noord-Ierland en Venezuela) toe te laten.

Aan het slot van dit Congres vond een bespreking plaats met de Heer Bernt Carlsson aan wie wederom verzocht werd onze aanvraag voor het consultatief lidmaatschap van de Socialistische Internationale op de agenda van de eerstvolgende 'Bureau Meeting' op 12 en 13 juni a.s. in Oslo te plaatsen. Een schriftelijke follow-up wordt een dezerdagen verzonden naar het Secretariaat van de Socialistische Internationale. Bovendien zal een delegatie van de M.E.P. ons verzoek tot het consultatief lidmaatschap wederom nader toelichten gedurende de vergaderingen op 12 en 13 juni a.s. te Oslo. In het perspectief van het vorenstaande zouden wij Uw partij nogmaa[ls] willen vragen Uw eerder ingenomen standpunt in heroverweging te willen nemen tene[inde] de M.E.P. te steunen bij haar streven naar erkenning als een sociaal-democratisc[he] partij en het verkrijgen van het consultatief lidmaatschap van de Socialistische Internationale, hetgeen zeer zeker zal bijdragen tot de bevordering van het polit[ieke] bewustwordingsproces op de Antillen in het algemeen en Aruba in het bijzonder.

Met gevoelens van hoge achting.

J.den Uyl
S.Mansholt
H.v.d. Bergh

G.F.Croes
President van de Movimiento Electoral di Pueblo.

Den Skol i Komunidat di yanuari 1980, a sali publika un artikulo tokante e proyekto di bibienda pa e pueblo di Aruba. Den esaki e partidonan mas importante tabata:

1. Gobierno Insular di Aruba (B.C.).
2. "Fundacion Cas Comunidad Arubano" (F.C.C.A.).
3. Konseho nashonal di bibienda di Hulanda (N.W.R.).

Den e artikulo di aña pasa ta bin padilanti e trabou di FCCA den e asunto aki. Na aña 1979, tempo ku tabata tin problema entre B.C. di un banda i di otro banda FCCA i NWR den e tan famá kaso "Beute" 2 punto kardinal a sali na kla:

a. e sistema di patronahe di kual e gobernantenan semper a hasi abuso i e aparato di amtenar ku ya a bira un arma pa e politikonan;
b. e sistema kolonialista di NWR (ku tin e fondo i e know-how?) ku ta bin "yuda" pone un proyekto segun modelo europeo.

Den e artikulo aki e proyekto nobo di renobashon di Esso Heights i Village lo wordu trata ampliamente i den kual e puntonan a i b lo sali na kla.

E renobashon di "Esso Heights i Village"

E historia tras di e proyekto

Esso Heights i Village ta dos bario di San Nicolas ku tin e.o. hopi problema di bibienda. Village, a nase tempo ku Lago Oil Transport Co. Ltd. a establesé su mes na Aruba. E tempo ei tabatin mester di hopi hende pa traha i pesei nan a manda buska hende di afo.
Hopi di nan tabata di islanan Ingles den Karibe. Pa motibo di eskases di kas e tempo ei na Aruba e asina yamá Village a nase. Esso Heights a bin despues, ora ku empleadonan di Lago a bandona e "bachelorquarters" i esnan menos afortuna den Village a sali bai Esso Heights (tambe konosi komo "Naked City").
Manera ta konosi desde nan formashon, tanto Village i Esso Heights tin di aber ku problema di kas. Relashoná ku esaki den pasado a wordu hasi hopi investigashon dor di tanto ekspertonan estranhero komo lokal. Lamentablemente nos tin ku bisa ku interes di e gobernantenan te awor aki a keda solamente pa laga hasi investigashon i pa hasi un kantidat di promesa na e habitantenan di Esso Heights i Village. Promesanan ku durante diferente elekshon a sigura un sierto kantidat di voto pero ku te awe no a trese ningun kambio konkreto den e situashon di bibienda di Esso Heights i Village.

Manera mayoria di nos sa, aña pasa den aug./sept. a bin un batayon di ekspertonan hulandes pa atrobe hasi un investigashon enkuanto e.o. e situashon di bibienda na tanto Esso Heights i Village. Segun nos tin entendi, e idea pa bin ku un investigashon a nase na aña 1979 tempo ku tabatatin kandela na Village, unda varios kas a kima.
Parlamentarionan Hulandes ku tabata na Aruba i ku a bai bishita Village a keda sorpresa ku te ainda tin "slums" na Aruba, despues di tanto ayudo di desaroyo di Hulanda. E imagen di un pais kolonialista ku no ta preokupa pa su kolonia(nan) no mag di eksisti pa Hulanda i esei ta importante. Pues pa nan no ta e situashon di Esso Heights i

Village ta importante. Esaki pues a pone ku e gobierno insular mas o menos obligatoriamente a hasi un petishon na NWR pa bin ku un projectdossier tokante mehorashon di bibienda na Esso Heights i Village. Pesei nan a pone mas preshon pa trese kambio den e situashon.

E raport

E kontenido di e "proyekt dossier" te ainda no ta ofisial. Den e introdukshon di e raport aki e hulandesnan ta papia di un proyekto di mehorashon di bibienda pa e barionan di Village i Esso Heights. Parti di esaki ta un "Proyektbureau" ku lo kordina e trabounan, ku koperashon di e instansianan di Gobierno Insular, FCCA i e habitantenan. E durashon ta bai tuma 3 pa 5 aña. E sistema di traha mester tin komo konsekuensia ku e lo bai forma un komienso pa un mehorashon total di e problema di bibienda na Aruba, sin ayudo finansiero di Hulanda. Ta kon nan ta kere ku nos por hasi esaki sin ayudo finansiero di Hulanda?
Esaki pa nos ta indiká un supestimashon pa e kantidat di ekspertonan lokal pero mas ainda e ta implika ku e gobernantenan normalmente ta malusa e plaka di "ontwikkelingshulp". Ekspertonan Hulandes di NWR ta pone ku e problemanan tekniko ta chikito kompara ku e tantisimo problemanan ekonomiko, organisatorio i spesialmente huridiko. Den e lus ei nos ta di opinion ku tres pa sinku aña ta mucho kortiko pa e proyekto aki.

E proyekt bureau

Nos ta konsidera e instansia aki algo innesesario, komo ku e trabou ku e ta hasi por wordu hasí dor di nos hendenan mes i e instansianan di gobierno insular. E NWR ta bin ku e buro aki pa asina haña kaminda liber pa kana. E buro mester kordina e trabounan ku ta wordu hasí i ta buska e informashonan nesesario, spesialmente e informashon di e habitantenan, pa bin ku un "planning".
NWR ta sali for di e punto di bista ku e habitantenan mester keda hunto i ku no mester dividi nan. Den otro palabra, nan ta forma un komunidat. Sinembargo, den e raport ta para literalmente ku e habitantenan no mag di forma un grupo pa representá nan. No por lanta un organisashon di habitante i asta nan lo no ta representá ningun kaminda den e "planning" di e proyekto. Ta solamente individualmente of den grupo ku e mesun interésnan nan ta wordu skucha.
Segun nos esaki ta kontradesí e ponensia ku e habitantenan ta forma un komunidat. E ta mustra masha hopi riba e polítika di dividi i reina. Asina nan por hala un banda e influensia di e habitantenan riba e proyekto, ku primordialmente ta pa nan mes.
Relashona ku e buró aki a sali un anunsio den e korant Amigoe di Aruba d.d. 17-1-'81, den kual nan ta buska hende pa e buró ya menshona. Nos kier remarká ku ta hopi straño, ku prome ku e B.C. aktual a aproba e proyekto, ya kaba NWR ta kuminsá e proyekto.
Esaki ta mustra atrobe ku NWR tin kaminda liber den e asunto aki. Tokante e salario di e "kontaktpersoon", tambe ta obvio ku e ta mucho poko pa haña un hende lokal, ku e papelnan i e eksperensianan eksihí, ku mester traha tres pa sinku aña ku e proyekto.

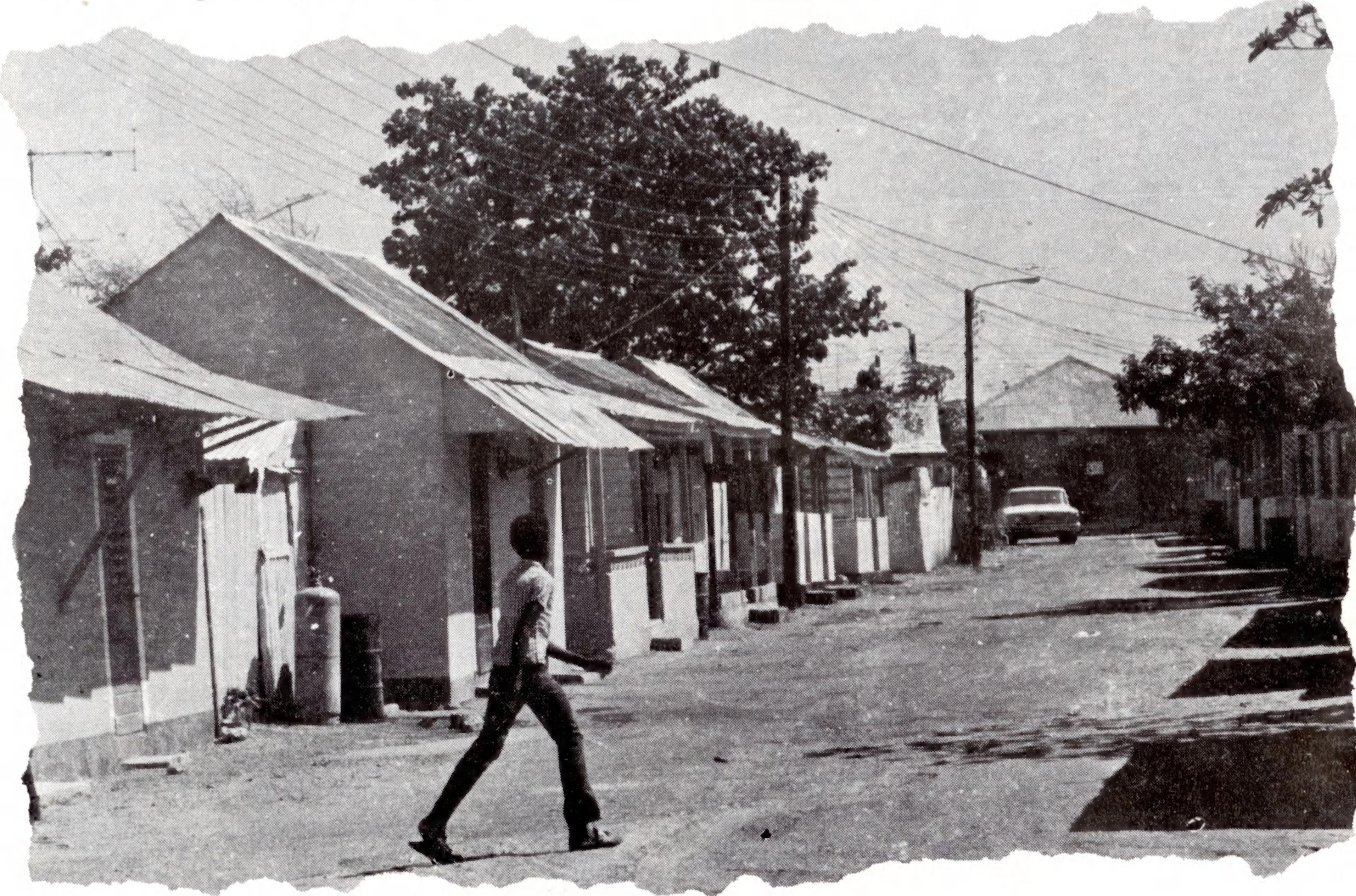
Awor 2 pregunta ta bin padilanti:

1. Ta un motibo esaki ta pa buska hulandesnan pa bin hasi e trabou aki?
2. Despues di e proyekto, ki garantia e persona aki tin pa kontinuashon di su trabou?

Nos ta keda di opinion ku aki nos mes tin hende kapasitá pa e "planning" di e proyekto i ku no nesesariamente NWR mester hasi esaki.

Entrada di habitantenan di Esso Heights i Village

Esaki ta un chapiter bastante importante di e "proyekt dossier" ku a base di e entrada ku e famianan (personanan) tin, por stipula kuanto nan por bai paga na hur.

Pa e "proyect dossier" a wordu hasi uso di 4 fuente pa haya informashon nesesario:

a. Inspekshon di impuesto.
b. Ofisina di Labor.
c. Dept. Kuido Sosial.
d. Informashon di e habitantenan.

ad a. E fuente aki, segun e raport, no a duna informashon util, ya ku di 62 persona solamente di 4 persona Inspekshon di impuesto sa kuanto nan entrada ta.
ad b. Ofisina di Labor ku por a kontribui ku datonan i informashon balioso, segun e raport, te ku awe no a kumpli ku su promesa di entrega tal datonan i informashon.
ad c. Segun informashon obtení na e Departamento di Kuido Sosial, di e plm. 2400 persona ku ta haña onderstand na Aruba, 107 persona ta prosedente di Village i 22 persona di Esso Heights.

E raport ta sigui bisa ku onderstand no por wordu konsidera komo uniko entrada pa motibo ku e ta masha bou (fls. 30,— pa siman pa kabesante di famia i fls. 12,50 pa siman pa otro miembro di famia). Den kombersashonnan ku habitantenan tabatin ku investigadónan, e proménan a deklara ku, fuera di onderstand, nan ta purba di hasi e.o. trabou di limpiesa pa asina por gana un tiki mas sen.
Resumiendo nos por bisa ku a base di informashon obtení dor di e investigashon hasí pa "Nationale Woningraad", ta imposibel pa hana un bista kla riba entrada di e habitantenan di Esso Heights i Village.

Situashon aktual di e bebiendanan den Village i Esso Heights

Awor ta sigui un deskripshon global di e situashon aktual di e bibiendanan den Village i Esso Heights.

Village

Segun e raport, den Village tin 409 edifisio den kual tin 434 unidat di bibienda. En general por wordo bisá ku poko di e kasnan por wordo kalifika komo bon.
Konkretamento esaki kier men 7% (29) di e 409 kasnan ta bon, 50% por wordo kalifika komo rasonabel i 43% den mal estado.
Segun e raport e sifranan aki ta mustra ku ta bale la pena pa bin ku renobashon di e bario.
Relashoná ku e kombinashon di pos di w.c., toiletnan i kranchi di awa den Village, unda tin hopi kas pegá ku otro, un situashon leu di higiéniko i saludabel pa hende biba den dje ta wordo kreá.
Tur kas den Village al momento tin awa i koriente. Den e raport ta wordo tresí padilanti ku kambio den e sistema di tubo di awa ta nesesario.
En general por wordo bisá, segun e raport, ku pa Brandweer, ambulans i outo di sushi ta sumamente difisil pa yega tur kaminda den Village. Tin kayanan ku ta imposibel pa pasa dor di nan, lokual ta visibel tambe na e seronan di sushi bentá den huki.

Esso Heights

Esso Heights ta un bario konsistiendo di 50 "kas" di famia i den boka di pueblo ta konosí komo "Naked City". E bario ta keda bastante isolá di e resto di besindario. E kamindanan asfaltá ku ta bai Esso Heights ta den basta bon kondishon, pero e otro kamindanan entre e baraknan ta den mal estado.
Segun e raport, e kondishon di e baraknan ta hopi malo. E murayanan ta den hopi mal estado i e daknan tambe. Na Esso Heights tin 2

(vervolg op pag. 11)

M.T.

Na 6 weken staking was er nog steeds geen oplossing in het MTS-conflict.
Het Bestuurscollege wil geen oplossing, maar wil wel duidelijk haar macht tonen. De MTS-leerkrachten moeten gaan werken en moeten de dwangsom betalen. Over hun rechtvaardige eisen wordt niet meer gesproken door het B.C.

Bemiddeling ouders MTS-leerkrachten

Zoals in het vorige nummer vermeld, hebben de ouders van de MTS-leerlingen getracht te bemiddelen in het MTS-conflict. De Simar/MTS-leerkrachten/ouders en B.C. vergaderden op 2 februari. Dit was weer een bittere ervaring, want het B.C. had weer niets nieuws.
De Simar stelde voor 's middags door te vergaderen, hetgeen ook gebeurde. Maar er werd slechts vergaderd met de hoofden van de verschillende afdelingen van het Eilandgebied, die geen enkele beslissingsbevoegdheid hadden. Deze vergadering bracht geen enkel nieuw gezichtspunt naar voren.
De leerkrachten zijn die maandag aan het werk gegaan, maar het B.C. durfde het niet

Uitbreiding akties op andere scholen in de week van de volkstelling

Woensdag 4 februari: aan de leerkrachten op alle scholen die niet meededen aan de volkstelling, werd de opdracht gegeven op een willekeurig tijdstip die dag een uur lang in de lerarenkamer te vergaderen over de problemen rond de MTS.
Een positief resultaat: 39 scholen deden mee aan de akties, 6 scholen deden niet mee.
Donderdag 5 februari: de leerkrachten kregen de opdracht om te discussiëren met de leerlingen over het onderwerp "rechtsstaat en dictatuur". Hierbij konden zij gebruik maken van een bijlage.
Vrijdag 6 februari: gedurende een lesuur werd met de leerlingen op de scholen over de positie van de krant in het algemeen en de krant van Aruba in het bijzonder gesproken.
Deze akties waren een groot succes, want een grote meerderheid van de aanwezigen op school (die niet meededen aan de volkstelling) hadden gehoor gegeven aan de oproep van het hoofdbestuur van de Simar.

Commissie van Goede Diensten

In diezelfde week van de volkstelling had het Departement van Onderwijs op Aruba het initiatief genomen om met beide partijen informatieve gesprekken te onderhouden. Hieruit vloeide een voorstel voort tot bemiddeling. Vrijdag begonnen de bemiddelingspogingen door een Commissie van Goede Diensten, bestaande uit de heren R. Harms, E. Arends en F. Tromp.
De akties op de andere scholen werden stopgezet om zodoende het werk van de Commissie niet te beïnvloeden.
De staking van de MTS-leerkrachten ging

WEKENLANG

aan de leerlingen op te roepen, anders zou de bevolking door hebben dat het eilandgebied Aruba de volkstelling aan het torpederen was.

Die maandag was er slechts een handjevol leerlingen naar school gekomen. De dinsdag daarop werd de staking van de MTS-leerkrachten voortgezet, zoals door de Simar duidelijk aan het B.C. van te voren was gesteld.

Tijdens de ledenvergadering van maandagavond 2 februari werd besloten de akties op andere scholen te starten.

S.

echter onverminderd voort. In de week van 9 tot en met 13 februari werd er veel heen en weer vergaderd door de Commissie van Goede Diensten, met B.C. aan de ene kant en de Simar aan de andere kant.

Urenlang werd er vergaderd. Duidelijk bleek dat de Commissie de hele zaak grondig had bestudeerd en geanaliseerd, maar zij botsten steeds weer tegen een muur van koppigheid aan de kant van het Bestuurscollege. Op geen enkel punt wilde het Bestuurscollege ook maar iets toegeven.

Hieronder volgt het uiteindelijke voorstel van de Commissie van Goede Diensten:

1. *Status quo:*
In het aantal uren van een volledige betrekking in het MBO komt voorlopig geen wijziging. Dit houdt in, dat voor het MAO en de Kleuterleidstersopleiding de v.b. van 27 wordt gehandhaafd en voor de MTS de v.b. van 32. In deze situatie komt geen verandering voordat de in punt 2 genoemde "feedback" heeft plaatsgevonden.

2. *Evaluatie-commissie:*

Ter evaluatie van de taak van de leraar wordt een commissie in het leven geroepen, bestaande uit 2 vertegenwoordigers van het B.C., 2 van de Simar, 2 van het Departement van Onderwijs, aangevuld met 1 à 2 evaluatie-deskundigen.
Deze commissie krijgt als opdracht een onderzoek te verrichten naar de taak van de leraar teneinde te bepalen hoeveel wekelijkse lesuren overeenkomen met een 40-urige werkweek.
In het onderzoek van deze commissie dient als eerste en met de meeste spoed betrokken te worden het Middelbaar Beroeps Onderwijs op Aruba.
De evaluatie-commissie brengt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 31 december 1981 advies uit aan het Bestuurscollege.
Binnen dertig dagen na ontvangst van dit

advies neemt het B.C. een beslissing inzake het aantal uren van een volledige betrekking in het MBO.

De vakbond van leerkrachten Simar wordt binnen 30 dagen na de genomen beslissing door het B.C. volledig en gedocumenteerd ingelicht inzake de overwegingen, die tot genoemde beslissing hebben geleid (feedback). De invoering van de nieuwe v.b. zal zo spoedig mogelijk, na genoemde feedbackprocedure plaatsvinden, doch uiterlijk per 1 augustus 1982.

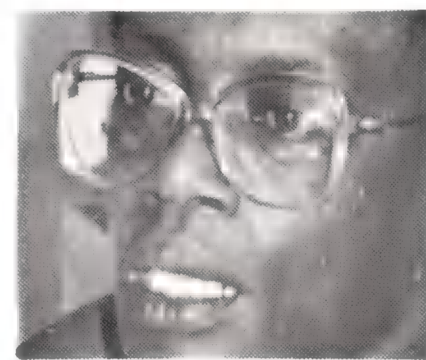
3. *No work . . . no pay:*

Het principe "no work - no pay" wordt gehandhaafd, met dien verstande, dat de leraar in staat zal worden gesteld de helft van het wegens niet gewerkte stakingsdagen gederfde inkomen terug te verdienen. Een rooster voor de inhaallessen zal aan het B.C. ter goedkeuring worden aangeboden. Betaling van deze inhaaluren zal plaatsvinden na indiening van presentielijsten.

4. *Dwangsom:*

Van de door het Bestuurscollege aan de leerkrachten opgelegde dwangsommen zal slechts de helft worden ingevorderd.

IN STAKING

5. *Ingangsdatum betaling A-schalen:*

De schalen 29-A, 30-A en 31-A zullen met ingang van 1 augustus 1979 worden uitbetaald.

6. *Koppeling A-schalen aan v.b. 32:*

De in 5 genoemde A-schalen zijn van toepassing op de volledige betrekking van 32 lesuren. Mocht in het aantal uren van een v.b. een wijziging optreden, dan zullen deze schalen moeten worden herzien.

7. *Geen represailles en geen disciplinaire maatregelen:*

Aan de leerkrachten, die aan de stakingsacties hebben deelgenomen, zullen geen disciplinaire straffen worden opgelegd. Evenmin zullen er tegen genoemde leerkrachten represaillemaatregelen worden genomen.

Hieronder volgt het commentaar van het Bestuurscollege op het voorstel van de Commissie van Goede Diensten.

Naar aanleiding van uw compromisvoorstel d.d. 12 februari 1981 inzake de kwestie MTS-leraren berichten wij u het volgende:

Ons College kan zich met de door u gedane voorstellen verenigen met uitzondering van het gestelde in punt 3 en 7 daarvan.
Ten aanzien van punt 3 kunnen wij akkoord gaan met de volgende redactie: "Het principe "no work - no pay" wordt gehandhaafd. In het belang van de studenten kan de helft van de niet gegeven lessen alsnog gegeven worden. Een rooster voor deze lessen zal aan het Bestuurscollege ter goedkeuring worden aangeboden. Betaling van deze lessen zal plaats vinden na indiening van presentielijsten".
Voor de goede orde merken wij hierbij op dat dit overeenkomt met uw mondelinge toelichting op punt 3 van uw voorstel.
Ten aanzien van punt 7 gaan wij akkoord met uw voorstel met dien verstande dat de leerkrachten een brief zullen ontvangen waarin wij onze gevoelens met betrekking tot hun akties kenbaar zullen maken.
Overigens merken wij ten overvloede op dat ons College nooit represaillemaatregelen neemt.

Het Bestuurscollege van het
eilandgebied Aruba.

Dit commentaar is wederom een bewijs voor het juiste standpunt van de Simar inzake het tendentieuze communiqué dat door de Commissie van Goede Diensten werd uitgebracht. Met alle respect voor het vele werk dat de Commissie van Goede Diensten heeft verricht, was het onjuist te stellen dat slechts de Simar het voorstel had afgewezen. Er was gesteld: "Take it or leave it". Men kon geen wijzigingen aanbrengen. Uit het bovenstaande blijkt nu dat het B.C. wél wijzigingen aanbrengt en het voorstel zoals het er lag dus óók afwijst! Dit werd echter niet vermeld in het communiqué van de Commissie van Goede Diensten.
Terecht had het bestuur van de Simar het voorstel van de Commissie van Goede Diensten afgewezen.
Een uitspraak over het kernprobleem werd uitgesteld tot augustus 1982. Het v.b. (volledige betrekking)-probleem werd nogmaals op de lange baan geschoven. Een ander belangrijk punt dat voor de Simar onaanvaardbaar was, en altijd zal blijven, is het punt van de dwangsom. Accepteren van een dwangsom zou een levensgroot precedent scheppen voor de toekomst van de arbeidende klasse. Het is inacceptabel om door een werkgever, middels een dwangsom, gedwongen te worden arbeid te verrichten.

Algemene ledenvergadering 14 februari in Kas di Kultura

Op zaterdag 14 februari werd in Kas di Kultura een algemene ledenvergadering van de Simar gehouden. Een grote meerderheid van de aanwezige leden heeft besloten door te gaan met het uitbreiden van de akties op de scholen. Het was nu of nooit! Er werd voorgesteld te reageren op het perscommuniqué van de Commissie van Goede Diensten dat als tendentieus werd beschouwd. Ook werd voorgesteld een nieuw voorstel samen te stellen en deze voor te leggen aan het Bestuurscollege.

Het nieuwe voorstel van de Simar

Zaterdag 14 en zondag 15 februari werd door het bestuur van de Simar en de R.P.C. keihard gewerkt aan een nieuw voorstel. Hieronder volgt een korte weergave van dit voorstel, dat maandag 16 februari werd ingediend bij het B.C. en waaraan een ultimatum was verbonden.

1. Een evaluatiecommissie moet uiterlijk 31 mei 1981 advies uitbrengen omtrent de taak van de leerkracht bij het MBO. Na dit advies zouden de partijen kunnen overleggen om te komen tot vaststelling van de volledige betrekking voor het MBO. De volledige betrekking zou dan ingevoerd kunnen worden met ingang van het schooljaar 1981-1982.
2. Akkoord met no work no pay, maar indien de gemiste lessen ingehaald dienen te worden, moeten deze ook betaald worden.
3. Wanneer er gesproken wordt op basis van wederzijds vertrouwen blijft er geen ruimte over voor dwangsommen.
4. De A-schalen zijn gekoppeld aan een v.b. van 32 lesuur en zullen moeten worden herzien als in de volledige betrekkingen wijzigingen komen. De ingangsdatum van de A-schalen was bespreekbaar.
5. Aan de leerkrachten (inclusief de direktie) die aan de stakingsakties hebben deelgenomen, zullen geen disciplinaire straffen worden opgelegd; evenmin zullen er tegen genoemde leerkrachten (inclusief de direktie) represaillemaatregelen worden genomen; nu niet en in de toekomst ook niet.

Afhankelijk van de reactie van het B.C. die maandag 16 februari zou moeten komen, zou de dinsdag daarop een algemene ledenvergadering worden gehouden in Kas di Kultura. De reaktie van het B.C. is bekend, namelijk: totaal geen reaktie op het voorstel van de Simar!

Ledenvergadering 17 februari in Kas di Kultura, protestmars naar B.C.

Zoals reeds gezegd: alle leden van de Simar werden opgeroepen voor een protestvergadering in Kas di Kultura onder schooltijd. Een groot aantal, rond de 50% van de Simarleden, had gehoor gegeven aan de oproep van het hoofdbestuur. Van de leerkrachten die op school waren gebleven, gaven velen geen les en hielden slechts toezicht op de kinderen. Er heerste een strijdbare stemming. Spontaan werd voorgesteld om een protestmars te houden naar het Bestuurskantoor. Hier zou door een delegatie van de MTS-leerkrachten onderstaande brief aan de gedeputeerde van onderwijs worden aangeboden.

Het Bestuurscollege van het
Eilandgebied Aruba,
Bestuurskantoor, Alhier.

Wij waren zeer verbaasd gisteren een brief met kopieën uwerzijds thuis te mogen ontvangen. Temeer, daar wij volledig op de hoogte waren van de door u gestuurde kopieën en deze reeds grondig hadden bestudeerd.
U benaderde ons individueel, terwijl u weet dat wij als groep van mening zijn dat:

1. onze eisen rechtvaardig zijn, des te meer daar uw College de discrepantie in het MBO zelf heeft toegegeven;
2. wij volledig achter het beleid van ons hoofdbestuur van de Simar staan;
3. wij al jaren achtereen geprobeerd hebben aan tafel tot een oplossing te komen;
4. wij onmogelijk kunnen aanvaarden door onze werkgever middels een dwangsom, gedwongen te worden, arbeid te verrichten. Deze dwangsom is een zeer grove belediging voor de arbeidende klasse. U op geen enkele wijze respect toont voor mensen van eigen bodem; mensen die gekozen hebben het middelbaar technisch onderwijs op Aruba op te bouwen en te verbeteren en op peil te houden;
6. een groot aantal van ons hier op Aruba de technische opleiding heeft gevolgd;
7. een aantal van ons, in tegenstelling tot vele anderen in het buitenland, na afron-

ding van onze studie, teruggekeerd is om ons land te dienen;

8. uw college vanaf het begin van onze akties geprobeerd heeft om de publieke opinie tegen ons en tegen het hele onderwijs op Aruba te gebruiken;
9. wij u erop wijzen dat de voorstellen van de Simar d.d. 17 februari 1981 daadwerkelijk de basis vormen voor een reële oplossing van het MTS-conflict;
10. uw college als o.a. verantwoordelijk voor de goede gang van zaken in het onderwijs op Aruba, en bouwend aan de toekomst van Aruba, moet kunnen inzien dat als deze situatie continueert, dit onherstelbare schade zal toebrengen aan het onderwijs op Aruba en de gehele Arubaanse maatschappij.

Iedereen heeft kunnen lezen in de kranten over de belachelijke situatie die ontstond in het bestuurskantoor, waarbij pas na bemiddeling van twee rechercheurs mej. Bareño bereid was bovengenoemde brief te accepteren (om maar niet te spreken over de daaraan voorafgaande protestmars met de daarmee gepaard gaande totale mobilisatie van het plaatselijke politiekorps).
Diezelfde middag ontving de Simar een telegram van het Bestuurscollege waarin zij stelde, dat zij niet aan tafel zal gaan zonder dat de MTS-leerkrachten weer aan het werk zijn gegaan. Het standpunt van de Simar en de MTS-leerkrachten aangaande de dwangsom is bekend.
Woensdag 18 februari werden de akties voortgezet met een demonstratieve vergadering 's morgens op het Simarkantoor van 7.45 tot 10.00 uur. De Simar had aan het B.C. nogmaals een ultimatum gesteld voor die morgen 9 uur. Na een toespraak van de voorzitster van de Simar, werd besloten om antwoord te gaan halen bij het bestuurskantoor.
Zo gezegd zo gedaan. Een grote groep leerkrachten vertrok 'druppelsgewijs' richting bestuurskantoor, waar het hoofdbestuur naar boven ging om antwoord te halen. Het bestuurscollege bleek in bespreking te zijn. Een aantal MTS-leerkrachten bleef toen achter om te wachten op antwoord, maar zonder succes.
Op het Simarkantoor was inmiddels een telegram aangekomen van het B.C. Hierin stelde het B.C., dat zij zich niet meer gebonden achtte aan het voorstel van de ex-Commissie van Goede Diensten. Het B.C. verzocht de Simar nogmaals om de MTS-leerkrachten aan te sporen om onmiddellijk het werk te hervatten.
Geen woord over het voorstel van de Simar, noch over de brief van de MTS-leerkrachten.
Donderdag 19 februari werd tijdens schooltijd geen aktie gepland. Wel werd 's middags rond half vijf een autodemonstratie gehouden in de straten van Oranjestad, waar zo'n zeventig auto's aan deelnamen. Het hele verkeer kwam vast te zitten en er was veel bekijks van de kant van het publiek.
Na de autodemonstratie was er een korte bijeenkomst op het Simarkantoor, waar ook de akties van de volgende dag werden bekend gemaakt.
Dezelfde avond gaf de voorzitster van de Simar, samen met een MTS-leerkracht, nogmaals een uitleg via de televisie inzake de MTS-problematiek en het standpunt van de Simar in deze. Nogmaals werd gesteld wie nou eigenlijk de verantwoordelijke persoon was voor het onderwijs. De voorzitster van de Simar of Grace Bareño?
Vrijdag 20 februari: protestvergadering in Kas di Kultura. Krachtige geluiden kwamen naar voren. De Commissie Vrouwenzaken wees o.a. op de grote kracht van de vrouwen in het onderwijs op Aruba, welke een meerderheid vormen. Verder werden verschillende strategieën om dit B.C. te bestrijden besproken.
Een motivatiecommissie werd opgericht, om de leden die de akties nog niet steunden middels gesprekken toch te overtuigen stelling te nemen tegen de totale aanval van dit B.C. op het gehele onderwijs. Vele Simarleden zijn aktiever geworden in de vakbond. Vele anderen zijn gaan nadenken en steunen nu de strijd, welke ook hen aangaat.

Laatste ontwikkelingen

Inmiddels zijn 4 leerkrachten onder de druk van het B.C. bezweken en zijn weer aan het "werk" gegaan. Gelijk probeerde het B.C. hieruit munt te slaan, door alle leerlingen uit de examenklassen uit te nodigen naar school te komen om een "noodrooster" in ontvangst te nemen. De heer R. Maduro had geprobeerd om de werkende leerkrachten over te halen de lessen van hun collega's over te nemen. Drie leerkrachten weigerden dit en één leerkracht zou in de vorm van studielessen proberen toch de wis- en natuurkundelessen te geven van zijn collega's. Verschillende leerlingen hebben dit niet geaccepteerd en stellen: "We willen alles of niets".
De Simar en de FTA hebben gemeend om het beleid van het B.C. in een groter verband te plaatsen. Daarom hebben zij zich, middels een telegram en een begeleidend schrijven, gericht tot de Socialistische Internationale. De reaktie is uiteraard niet uitgebleven. Zaandam stuurde ijlings een telegram aan de S.I. waarvan de inhoud, persoonlijke aanvallen op de voorzitters van de Simar en de FTA, slechts een bevestiging vormde van hetgeen de Simar en de FTA schreven! Voor meer achtergrondinformatie in deze verwijzen wij naar het artikel over de Socialistische Internationale elders in dit nummer. Hoe de MTS-kwestie ook "opgelost" wordt, de geloofwaardigheid van dit B.C. zal voorgoed aangetast blijven. ●

"Esso Heights i Village"...

(vervolg van pag. 7)

w.c. kual a wordo konstrui resientemente. Segun nos tin entendí, ningun di e baraknan aki tin nan mes toilet. E famia ta hasi uso di e w.c.nan públiko of el a improvisá un toilet den e baraknan.

E bista Europeo riba un problema Antiano!

E raport ta menshona ku e dos barionan aki no mester keda isolá. Mester eliminá esaki i na e siguiente manera:

1. Hasi posibel un mihó integrashon ku e besindario.
2. Pasa algun kaminda prinsipal dor di e barionan.
3. Traha mas kas den e lugarnan (tambe den Village???).

Nos ta puntra nos mes si esaki ta e uniko manera di kita e imagen di e "isolement". Pa nos e isolashon ta keda eksisti, pasobra dor di konstruí un par di kaminda dor di e barionan lo no ta sufisiente pa kita e isolashon. Pa elimina e isolashon tin involvi otro faktornan ku ta hunga un papel hopi importante.
Biniendo bek riba e problema di bibiendo, no por bisa ku kambionan na Esso Heights ta inserá:

— 202 kas di pueblo.
— 50 kas partikular (zelfbouw?).
— 80 kas pa e hendenan di Essi Heights mes.

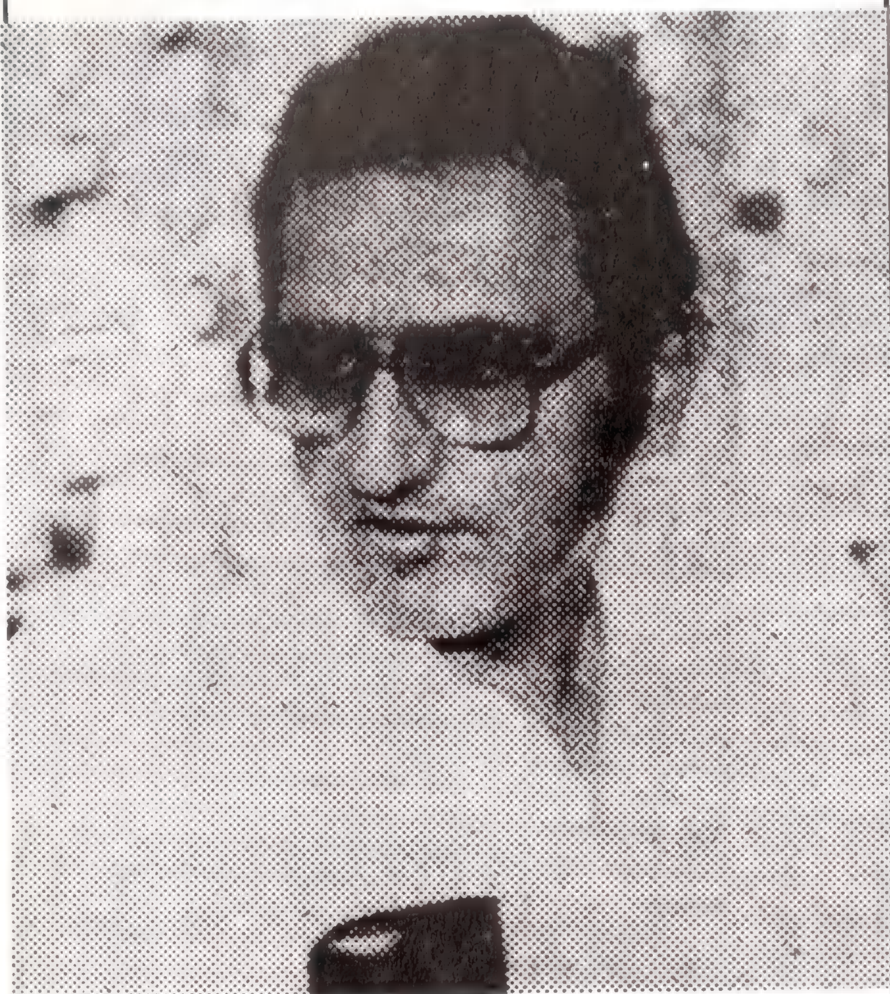
Punto di salida di NWR den esaki ta *2, 3 te ku 4 kas bou di un solo dak.* Esaki atrobe ta mustra riba e manera europeo di traha di NWR. E motibo kardinal tabata ku asina e ta sali hopi mas barata.
Nos kier trese padilanti ku e unidatnan di 3 kas bou di un dak ta bai trese hopi problema, spesialmente di ventilashon i tambe problemanan sosial relashoná ku nos moda di bida. Nos kier remarka tambe ku tur e kasnan tin un kurá, ounke mashá chikito.
Naturalmente e kambionan di riól, konekshon pa elektrisidat i telefon, tubo di awa i kamindanan nobo lo ta inkalkulá den e renobashon di Esso Heights.
Pa e nesesidat di rekreashon, NWR a pensa riba un felt di futbol chikito i un pa basketbòl.
Tokante e kasnan di Esso Heights por remarka ku e *grandura* di nan kompará ku e baraknan aktual, *ta igual.*
E area di e kasnan ta alrededor di 42m2 ku entre otro:

— sala: 17,5 m2.
— kushina: 6 m2.
— kamber: 9,9 m2.

E mehorashon ta konta pa e *kalidat* di bibienda. Pues nos tin ku konkluí ku e 42 m2 ta un area akseptabel pa e hendenan aki! Nos ta duda esaki masha hopi. Mester bisa ku drechamento di e situashon di bibienda ta involvi mas ku solamente e murayanan, e dak i flur. Bou di mehorashon nos kier men un situashon mas faborabel pa *biba* pasobra un hoki mahós of bunita ta keda un hoki.
Den e proksimo edishon di Skol i Komunidat nos ta bai pone mas énfasis riba Village. E aspektonan hurídiko tambe lo wordo tratá. Nos lo purba di bin ku entrevista i komentario di personan mas ligá na e proyekto aki.

JOSSY MANSUR NOMBRA PA EVALUA TESISNAN DI POSTGRADO

Pa Bernadean University di Nevada

ORANJESTAD (AAN) E Director di DIARIO, Jossy Mansur, kende tin den su haber dos Ph.D. reconoci, den idioma y literatura, a ser oficialmente nombra pa Bernadean University di Nevada pa evalua y duna puntuacion ariba Tesisnan di Post-Grado pa alumnonan cu ta presenta tesisnan pa e titulo di Ph.D. (equivalente na Doctoraal).

Siman cu a pasa, el a ricibi e prome 5 tesisnan, di aproximadamente 250 pagina cada uno, na Spaño, y ariba cual su decision. lo ta determinante si e alumno di Post-Grado (cu ya tin titulo Universitario y un Master's Degree) lo obtene tambe su Ph.D.

Staf y personal di DIARIO ta felicita nan Director pa e honor aki, cu el a obtene via Universidad di Aruba. PABIEN!

JOSSY MANSUR i su Ph. D.-nan

Komo ku Jossy Mansur ta gusta gaba ku su "degree-nan", nos a bai buska un tiki pa haya sa for di unda el a haya su "doktoradonan". E resultado tabata manera nos a sospecha. Sr. Mansur a kaba "Universidad di Aruba" di e tan famá dr. Brown, kual instituto no ta wordo rekonosí na Merka ni na Aruba. Nos tin pruebanan di muchanan ku a kaba e skol aki i ku ora nan a yega Merka, nan no por a hasi net nada ku e "opleiding" aki komo ku e "vaknan" esensial no ta wordo duná aki pa bo por drenta un instituto rekonosí. Enfin ora ku sr. Mansur a kaba esaki el a sigi un kurso na *Bernadean University*. E universidat aki ta un skol na Nevada kual ta kai bou di e kategoría di "Degree Mills" na Merka. Nos a konsultá un gia di studiante pa haya sa kiko ta kiko i ata aki e resultado. Nos ta publiká aki un resúmen ku ta konserni e skol aki pa mayan niun hende no bin bisa ku ta gaña nos ta gaña.

Nos por lesa aki anto: "E leinan defisiente den algun estado ta permiti e eksistensia di skolnan di korespondensia ku praktikanan ku ta resulta virtualmente den *"bendemento di degree-nan"*. Organisashonnan asina ta wordo yamá normalmente molinanan di graduashon. E Ofisina di Edukashon ta defini un "degree mill" komo lo sigiente: Un organisashon ku ta duna "degree-nan" sin eksihí e kursonan di instrukshon, ku tur instituto di bon reputashon ta eksihí promé ku nan otorga "degree-nan".

Mayoria di e "degree mills" ta opera solamente pa korespondensia. Hopi biaha nisikiera ta eksistí un staf of edifisio. E "degree mills" ta forma un menasa serio pa e standartnan di e sistema edukashonal merikano na diferente manera.

Promé, dor di engaña e publiko, nan ta hasi daño na e skolnan di korespondensia legítimo i di reputashon, kualnan ta hasiendo un

A Note on "Degree Mills"

The lax chartering laws in some states permit the existence of correspondence schools whose practices amount virtually to the sale of degrees. Such organizations are commonly referred to as "degree mills."

The Office of Education defines a degree mill as "an organization that awards degrees without requiring courses of instruction that all reputable educational institutions require before conferring degrees." Most of these degree mills operate solely by mail. In many cases staffs and plants do not even exist.

Degree mills seriously threaten American educational standards in several ways. First, by misleading the public, they damage the legitimate and reputable correspondence schools which are filling an important and necessary role by providing correspondence study in the areas of vocational and adult education. Second, degree mills defraud those who honestly believe that they have received recognition from a legitimate institution of higher education. Third, they lower American prestige abroad by deceiving foreign students. They cause legitimate American educational degrees to be undervalued because of the confusion they create overseas.

In view of the inadequacy and utter worthlessness of degree mills and their disservice to American higher education, the U.S. Office of Education strongly urges the public to be on guard against organizations advertising degrees based solely on correspondence study. Caution should be exercised in evaluating degrees and other credentials, to determine whether or not they have been obtained from degree mills.

bon trabou.
Despues ta sigi algun punto mas negativo di e "degree-mills" ku pa falta di espasio valioso den nos revista prestigioso nos no ta sigi tradusi. Nos ta sugeri pa lesa e teksto na ingles tokante esaki.
Finalmente nos ta duna aki dos parti di e gia estudiantil unda nan ta kategorisa e institutonan. Bernadean University ta wordo kategorisa bou no. 2.

highest attainable.
[2] Other senior institutions which do not have accreditation by one of the six regional bodies but which may have approval or recognition by their state universities, state boards or departments of education. Some of these [2] colleges may have had regional accreditation in past years but lost it because of one weakness or another. Some, conceivably, might have obtained regional accreditation but elected not to seek it. Some are among the nation's oldest colleges, some are commendable new institutions, while others are not impressive because of their limited facilities.
[J1] Institutions with regional accreditation that do not confer baccalau-

per year, A.A. degree. ... interior design; apartment living provided; tuition $2,750
[2] BERNADEAN UNIVERSITY, Van Nuys (41401) 13615 Victory Blvd — Formerly located in Nevada; now in center of residential area of suburb of Los Angeles, close to Hollywood and Burbank; co-ed.; controlled by Church of Universology, a California non-profit church-university since 1954; senior university with colleges of liberal arts, theology, health sciences, law, agriculture; courses offered in practically all liberal arts subjects; agricultural courses are limited to organic farming; college of health sciences includes courses in acupuncture, naturopathy, nutrition, reflexology, iridology, herbology, massage and related subjects; theology course leads to Doctor of Divinity degree and includes Bible study, church management, philosophy and public speaking; operation is based on college-without-walls concept for students unable to leave employment to attend classes with the use of written and oral examinations; school features mentor system, using adjunct professors, mainly graduates of courses, to tutor students on a one-to-one basis; credit given for self-study after written or oral examinations; credits awarded for experience and training upon satisfactory evidence thereof.
Tuition is based on $30 per credit hour; a few scholarships are available annually; no minimum or maximum time for completion of courses, allowing students to complete studies promptly upon diligent application to studies.
Associate, baccalaureate and graduate degrees issued, including the Ph.D. upon evidence of completion of 72 hours of graduate work after having earned the baccalaureate degree.
[1] BETHANY BIBLE COLLEGE, Santa Cruz (95060) 800 Bethany Dr. — Rural ... north of Santa Cruz ...

Aki nos ta mira tambe ku e instituto aki no tin ningun klase di baló na Merka i ku asta studiantenan ta wordo spiertá pa nan. I awor nos "profèsor" te asta ta bai evaluá tesisnan di studiantenan na e instituto aki! Imahinabo.
Despues di e eksposishon aki nos ta kere ku tur hende por saka nan propio konklushon di e "degree-nan" di sr. Jossy Mansur. Kalke hende ku kier haya poko Ph. D. por skirbi e "Universidat" aki i nan tambe lo haya nan.

Nos ta kere ku na momento ku nos ta skirbiendo e artikulo aki e muraya di e komedó di sr. Mansur ta chikito pa karga tur e diplomanan di Ph. D. lográ (kumpra?) na un of otro molina di graduashon!
Hopi "decorating pieces" nèchi pero di kontenido mes nada!
Pesei nos por komprende ku sr. Mansur tin asina hopi rabia kontra personanan ku honorosamente i ku sodor di frenta a logra algo den enseñansa aki na Aruba.

E parti ... nomber ta e confusion cu ... credito.

Un pueblo bon informa ta un pueblo bon educa!

De Ontspanningscommissie

De ontspanningscommissie bestaat bijna 3 jaar; daarvoor waren er verschillende groepen die voor ontspanning zorgden, maar daar zullen we later meer over vertellen. De groep telt 7 leden: "Chotty" Schoop, Vilma Wever, Karel Nicolaas, Mirtha Evertsz, Antonio Correa, Gloria-Mary Croes en Mercedes van der Hans-Orman, beter bekend als Buby. Het doel van de commissie is om de mensen (lees leden) bij elkaar te brengen d.m.v. aktiviteiten in het Simar-gebouw.

Interview met de leden van de Ontspanningscommissie

Skol i Kom.: Kunnen jullie vertellen hoe de groep ontstaan is?
O.C.: De ontspanningscommissie van nu heeft twee voorgangers gehad. Tijdens de staking van '75 vond een groep mensen dat het bestuur te hard werkte zonder aan ontspanning te denken. Men organiseerde toen een buitendag voor de bestuursleden en werd het ons duidelijk dat de leden niet zo'n grote behoefte meer hadden aan sport.

Mislukkingen

Skol i Kom.: Kunnen jullie iets zeggen over de activiteiten die jullie tot nu toe georganiseerd hebben?
O.C.: Van de activiteiten die we georganiseerd hebben, waren enkele zeer succesvol en de anderen waren min of meer mislukt. Als voorbeeld van een mislukte activiteit kunnen we noemen: het softballtoernooi ten bate van Casa Cuna, waar alleen de uitgenodigde teams verschenen; het volleyballtoernooi bij Colegio, waarbij het damesteam een wedstrijd tegen het herenteam van de Simar moest spelen en daarmee was het afgelopen; de wandelmars, waarbij wij alleen aanwezig waren en een dominotoernooi. Toch zullen we in de toekomst nog een domino-avond houden. Van de activiteiten die een groot succes waren, krijgen we de twee kerstvieringen, het Carnavalsfeest '80 en de

Skol i Kom.: Vinden jullie het werk plezierig?
O.C.: Het werk is af en toe frustrerend. Je doet zoveel moeite, je steekt veel tijd erin en je ziet dat er niet zoveel belangstelling is van de kant van de leden. Je bestelt snacks en dan komen ze niet en dan moet je alles of weggeven of weggooien. We gaan nu alleen verder met de activiteiten die succesvol waren. Op verzoek van de leden kunnen we bijvoorbeeld een sportdag organiseren, maar we moeten er wel zeker van zijn dat het geen flop wordt.
Skol i Kom.: Wat zijn de reacties van de leden v.w.b. de activiteiten?
O.C.: De reacties die we krijgen komen altijd van dezelfde mensen. Over de activiteiten die mislukt zijn hebben we nooit wat gehoord. Wij hebben ook nooit een behoeftenpeiling gehouden. We vinden het ook niet nodig, want als de leden naar een activiteit komen is het voor ons een bewijs dat ze het leuk vinden. Vroeger konden ze nog zeggen dat ze een brief niet ontvangen hadden. Tegenwoordig hanteren ze dit meer als een

Enkele leden van de commissie, v.l.n.r.: Chotty, Vilma, Mercedes en Mirtha

aktievoerende leerkrachten. Na de staking ging de groep door onder de naam motivatiecommissie. Men had als doel om nietleden te motiveren lid te worden van de vakbond. De werkwijze was heel eenvoudig; in het begin schreef men artikeltjes, daarna stapte men over op het houden van sportdagen, omdat men dacht dat de mensen eerder gemotiveerd konden raken door middel van een aktiviteit. Weldra veranderde de naam van de groep in motivatie- en sportcommissie. Het ging een tijd goed met de sportdagen, totdat de mensen onsportief werden en niet meer naar de sportdagen kwamen.
We moeten wel zeggen dat de dames altijd aanwezig waren. Doordat de commissie niet meer op sportmensen kon rekenen, werd er ook niets meer georganiseerd en stierf ze een stille dood. Drie jaar geleden nam het bestuur het initiatief om een nieuwe groep op te richten. Een paar mensen van de vorige commissie werd toen benaderd om te zorgen voor nieuwe vrijwilligers. De groep kreeg de naam ontspanningscommissie. Omdat men slechte ervaringen had met de sportdagen, dacht men nu meer aan het organiseren van aktiviteiten in het gebouw. Ook tijdens een algemene ledenvergadering

Happy Hour, die voor de eerste keer werd georganiseerd. De Happy Hours zijn over het hele jaar gepland, op de laatste vrijdag van elke maand, na de uitbetaling van de salarissen.
Skol i Kom.: Hoe gaan jullie te werk?
O.C.: Onze werkwijze is als volgt: Als we een activiteit gepland hebben, gaan we erover vergaderen. Wij komen elke week bij elkaar en bespreken dan wat er gedaan moet worden. De groep wordt in 2 subgroepjes verdeeld en iedere groep krijgt een taak. De dames zorgen voor het eten en de heren voor de drank. Samen maken we de consumptiekaartjes, en op de avond van de activiteit zelf zijn we ook bezig met snacks klaarmaken en uitdelen en achter de bar. Vroeger moesten we ook nog voor keukenspullen zorgen, maar nu hebben we het bestuur gevraagd om deze spullen te kopen.
Skol i Kom.: Krijgen jullie hulp van de andere leden?
O.C.: Buiten de ontspanningscommissie is er een andere groep, waarop je altijd kunt rekenen als er iets gedaan moet worden. Dit zijn altijd dezelfde mensen, de nablijvers. Als we nog meer hulp nodig hebben, dan neemt Buby contact op met de contactpersonen op de verschillende scholen.

smoesje. We vragen ons ook vaak af of de leden wel behoefte hebben aan ontspanning. Op sportgebied zijn ze al aangesloten bij een club.
Skol i Kom.: Wat doen jullie nog meer buiten het organiseren van feesten e.d.?
O.C.: Op informatief gebied doen we nog niets. Wij hebben wel onze gedachten laten gaan over het houden van een filmavond gevolgd door een discussie. Maar we zijn erg huiverig voor nieuwe activiteiten. We zijn ontzettend bang dat zoiets mislukt.
Skol i Kom.: Hoe groot is het aantal bezoekers op een activiteit?
O.C.: We schatten het bezoekersaantal op 80. Deze mensen zorgen voor een leuke sfeer en geven ons veel steun.
Skol i Kom.: Willen jullie nog iets kwijt?
O.C.: Ja, als laatste willen we dit zeggen: Opbouwende kritiek en goede ideeën zijn altijd welkom. Het gebouw is niet alleen open tijdens activiteiten, dus kom ook eens langs als er niets speciaals te doen is. Mensen die ons werk leuk vinden kunnen zich opgeven als groepslid; wij kunnen nog altijd mensen gebruiken. Wij verwachten ook meer medewerking van onze leden tijdens de activiteiten. Onze leus: Ben je gefrustreerd, kom dan bij ons tuff kote halen.

Ya ta varios biaha kaba, i kasi nos por bisa ku ultimamente ta birando e kustumber, ku pa kada proyekto, kon chikito e por ta, Gobierno ta laga "ekspertonan" hulandes bin traha raport o duna "advies".
E keintura aki ta birando asina kayente ku e propio amtenarnan ku ta di e departamento bou kual e proyekto ta kai, ku tei pa konseha gobierno, no ta wordu mira mes mas i tur ta pasa riba nan kabes. Naturalmente e personanan aki no ta sinti nan mes "happy" ku e situashon aki. Nos mes gobernantenan no ta rekonosé nos kapasidatnan; pero ta preferá di bula bai Hulanda bai roga e Hulandesnan pa por fabor manda kiko ku nan tin pa bin yuda nan aki. Mas pió ainda ta, ku despues ku "ekspertonan" hulandes aki traha nan raport i e proyekto wordu ehekutá, e mesun amtenarnan ku Gobierno a salta, tin ku bai resolvé e problemanan ku a resultá for di e "waterdicht" raport di e Hulandesnan.
Tambe nos tin ehempelnan di proyektonan ku sin konsultá, ku of kontra konseho di amtenarnan, (ekspertonan riba nan tereno) nos Gobierno a "fiks" pa un of otro persona.
Ehempelnan ta manera konstrukshon di hotel, tereno, permiso pa habri bar (mientras ku esaki ta wordu duna solamente den un proyekto di "toeristische attraktie") na miembro di partido siendo hoofdambtenaar. Tin tambe permiso pa establese un o otro empresa, permiso pa trabou. Tur e kosnan aki ta wordu gefiks den "onderonsjes" hopi biaha bou di e lema: "voor wat hoort wat".
Pero ku Gobernantenan ta konsiderá Hulandesnan "sabelotodos" ta bisto. Ultimo tempo nan ta laga tur asunto polítiko, ku ta un tiki penoso, pa "ekspertonan" hulandes of pa wordu papia bou supervishon di politikonan hulandes (Jeukens, Kapteyn, Janus).
Esaki no solamente ta un subestimashon di bo propio kapasidat, pero tambe ta muestra di un kompleho di inferioridat pa ku e Hulandesnan. Enberdat ta un kompleho bo mester tin si bo kere ku Hulandesnan sa mas di bo propio suela ku bo mes hendenan ku ta traha dia'den dia'fo riba dje.

E kaminda bieuw di Kukwisaskol pa San Nicolas.

E KAMINDA NOBO

E KARETERA

Nos tur a ripara ku e kamindanan di Aruba ta chikito pa e trafiko kresiente ku nos tin; dia pa dia ta bin mas vehikulo riba nos kareteranan. E transporte publiko a mengua e kresemento, pero no a par'é. Pa e kaminda prinsipal San Nicolas-Playa e problema di espasio i seguridat ta urgente. Ta masha hopi desgrasia ku konsekuensia mortal a pasa riba e kaminda aki; spesialmente den Savaneta i Cura Cabai unda outo ku kita for di kaminda ta bai para den kura di kas di hende.

For di aña 1963 (!!!) tin un plan pa konstruí un karetera nobo (parallelweg) pa aliviá e tráfiko na Savaneta. Pero pa falta di entusiásmo i bista pa futuro serka nos Gobernantenan e plan aki a keda den kashi. Mientras ku stof tabata tap'e, viktimanan tabata kai riba e karetera aki.
Den su sindrom di "Nederlanders zijn halve goden" e gobierno di Aruba a bolbe manda buska un eksperto pa bin traha un raport pa e "parallelweg" dor di Savaneta.
Aparentemente e plan anterior a bai 6 pia bou stof i ningun hende no a korda riba dje mas. I enberdat "kersvers uit de weide" a yega un eksperto hulandes! Mesora el a kuminsa traha: Ku ayudo di algun studiante el a tene un enkuesta na e shafernan ku tabata trafiká riba e kaminda di Savaneta den kuminsamento di aña 1980. E preguntanan tabata: Di unda bo ta bin, unda bo ta bai, kua ta bo proksimo stop?
Fuera di esaki, e Hulandes no a haya ta nesesario pa ningun otro eksperto den midimento di tereno yud'e. Ta komprendibel: "Antillianen zijn achterlijk".
Despues di un siman na Aruba e shon Hulandes a hinka e proyekto di parallelweg di Savaneta den otro. Frankamente bisá e kos a bai masha lihé, ta usual ku un eksperto asina ta bai bek Hulanda i ta djaya e ta manda su obra.
I manera ta kustumber e proyekto aki tambe a bai nechi den kashi na DOW wardando . . .

Na fin di aña '80 e personanan ku ta enkargá pa duna permiso di konstrukshon a haya tende ku tin un proyekto kla pa konstrukshon di un karetera dor di Savaneta.
E obra lo bai kosta e pueblo pagadó di belasting e bunita suma di 40 miyon florin awor kaba. Ni for di kua fondo gobierno pensa di sak'é, ta nos mes ta pagé after all.
Dor di puntra i puntra nan a bin haya e proyekto pa mira. Aparentemente e proyekto a sorpresá nan. E Hulandes a proyekta dos kaminda riba un skala di 1 : 25.000.
Komo ku tabatin dos supuesto, kaminda, e hefe di DOW mester a pidi Bestuurscollege pa disidi kua di nan lo kai afo p'asina su trahadonan sa na kiko nan mester tene nan mes ora di duna permiso o duna konseho na Domeinbeheer.
E skala ku e kaminda ta proyektá ta asina grandi ku bo no ta mira e diferente midínan o terenonan eksaktamente. E eror aki lo no por a surgi a uza un mapa di skala mas chikito.
E kaminda lo kuminsa na e lusnan di trafiko na Pos Chikito, pasa patras di e edifisio di Aruba Furniture Factory, riba Rooi Lamunchi, pasa riba Ser'i Alehandro(!!!) bai ariba te na Congoweg. E karetera lo bai pasa riba tereno di hopi hende i hopi kas lo wordu bashá abou.
Hopi hende ku pa añanan kaba ta warda riba nan petishon pa un pida tereno porfin lo haya tende ku no por, pa motibo ku e tereno lo ta den trayekto di e kaminda. Hopi otro ku pa añanan tin nan pida tereno i kier bai konstruí, ta haya tende ku nan mester buska otro luga. Naturalmente e personanan ku a mira nan plannan di tanto aña wordu blokeá tan direpentemente, no a skonde nan desepshon. I ora nan a bai reklamá diputado Zaan-

dam, kende ta responsabel pa tur e mal situashon aki, esaki a rabia masha hopi ku e hefe di DOW i e no kier karga konsekuensia di su maneho.

KADER

Nos ta kere ku ta bira tempo pa nos gobernantenan siña algo di e tantísimo problemanan ku a yega di surgi den ehekushon di proyektonan trahá dor di hendenan ku no sa di nos islanan. Kada hende ta eksperto riba su tereno na su lugá. Dikon nos mes hendenan kalifiká nunka ta bastante bon pa traha proyektonan ku ta kai na agrado di nos politikonan/semi-gobernantenan? Seguramente esakinan ta bin ku e pretekstο ku "nos no tin kader". Kader no ta un kos ku bo haya o kumpra nan bloki; kader ta un kos ku bo ta forma ku hendenan ku ta studiá riba un o otro tereno, i dor di duna nan oportunidat e personanan aki ta desaroya nan mes mas i mas.
Forma kader no tabata ningun momento un punto importante pa e gobierno insular ku nos tin, ni ta un asunto ku ta wordu poní mucho atenshon na dje, pa motibo ku e gobierno ta bringa solamente pa un asunto fiktisio i ta tuma konseho solamente di e Konseho di partido i den kaso di hopi malkontento, e lider di partido ta bisa e lidernan di bario ta kon nan mester disidí. Un hende ku estudio, difisilmente bo por konvensé i bo tin ku traha hopi riba su emoshon promé ku bo por hay'é na bo banda, un persona rashonal no ta sigibo siegamente.
P'esei, pa evita ku e lo tin un hard time, e gobierno aki no a hasi esfuerso pa krea kader. Den e kaso di DOW, tin personanan ku tin mas ku 20 aña ta traha ku midimento di tereno ront di Aruba. Bo no ta kere ku nan por sa di tur e markashonnan i situashonnan di e suela aki? Un hulandes, ku nunka antes a bin Aruba, lo por bin konosé e lugar aki mihó ku un ku ta traha riba dje?
Nos no ta kere ku un hende ku konosé Aruba bon lo proyekta un kaminda ku ta pasa riba ser'i Alehandro, riba tanto kas i tereno partikular sin tene kuenta ku interes di e do nan.
Aserka ta bin e apsurdes ku e kaminda aki, ku ta bai kosta asina tanto, no ta bai bira un kaminda di doble via pero un kaminda *enkel.* Goberna kier mira den futuro, pero pa nos gobernantenan e futuro no ta mas aleu ku 3 pa 4 aña. E karetera aki lo ta kosta awor mas o menos 40 miyon. Si nos tabatin gobernantenan, nan lo por a mira ku den futuro e karetera aki lo bira esun prinsipal ku hopi tráfiko i lo ta mihó pa trah'e un karetera di doble via. Den futuro ora ku e karetera ya tei kaba, e lo bai kosta e pueblo mas miyon pa hanch'e. Igualmente ta e kaso ku e kaminda di Pos Chikito pa Oranjestad. Si tabatin bista pa futuro, 20 aña pasá kaba, tempo ku nan a konstruí e karetera, nan por a sá ku e trafiko riba e kaminda lo a bira mas pisá i lo tabata konviniente pa traha un karetera di doble via. Pero awor numa, despues di 15 aña, tin un plan pa hasi e karetera mas hancho. Komo gobernante, anke bo ta sinta pa 4 aña so, bo mester purba di ehekuta un proyekto mas ekonomikamente. Pasobra al fin al kabo ta nos ta paga pa e mal maneho aki.

Maestronan, sigi lucha

Sigi lucha
Pa boso derecho
Pa boso pago
Pa 27 ora
Pa igualdat

Sigi lucha
Kontra diskriminashon
Kontra opreshon
Kontra amenasa
Kontra mal maneho

Sigi lucha
Apesar di kaso sumario
Apesar di opinion kontrario
Apesar di e multa
Apesar di tur kos

C. Tromp

Dos pie eech die

Papel di dos doriá
n'por konose berdat
n'por duna kuenta
di kuentenan atrasá

No bruha bela
ku bichi' kandela
pa hende n'ripara
ku bo soppi' seso
a sali delegá

No tene shoko su bofón
pa mondi n'haña sá
ku bo plumanan ta fiá

Pahra straño den haul'i mago
bo mesun veneno bruhá
a pone bo pensamento gago

No ta piská só,
ta muri pa su boka!

k.i.r.
(Ireno Kock)
3-2-81

GRAWATA

Maestronan ta hendenan ku ta:
- traha poko gana hopi
- bisti slordig ku slof
- kabei largo, barba stinki
- drogadikto
- siña e muchanan mal ehemplo
- aprobechadonan di pueblo
- sinberguensa
- komunista

Pero nan ta e hendenan adekuado pa drenta bo kas i pidi informashon korekto i obhetivo pasobra nan ta kompronde e situashon mas lihé i nan ta konfiable.

*

Gobierno ta buskando e personanan ku tempo di segunda guera mundial a traha e rail di trein na Eagle pa Shell.
Esaki ta pa motibo ku pronto mester kuminsa ku konstrukshon di e ferokaril ku lo mester laga e trein di independensia drenta Aruba for di Fransia.

*

Bo por yega Paris via Brussel, pero na Aruba Simar a yega Bestuurskantoor via tur e kayanan ku nomber di nos Kas Real (Irene, Juliana, Wilhelmina, Margriet).

*

AVISO:
Famianan grandi tene kuidou! ta prohibi pa kana riba asera den grupo di mas di 30 persona.

*

Poko tempo pasá e kuerpo polisial di Aruba por a tene un ehersisio pa kondishon físiko pa tur su polisnan, dia ku e maestronan a tene nan demostrashon na pia.

*

Bo a tende e programa nobo na radio di Grace Sartini??

*

Awor nos a haya sa pakiko Jossy Mansur tin tanto rabia riba maestro di skol. Tempo e tabata bai skol semper nan a ponele sinta den "domme rij".

*

Fe "domme rij" el a bai "domme school" na Merka.

*

Independensia di Aruba:
E dominashon polítiko di Korsou ta kambia den un eksplotashon ekonomiko di e pueblo Arubiano dor di su mesun gobernantenan. Skohe numa!

*

Betico a haya un "leesbril" di Van der Stee pa por lesa su "voetnoot" chikito asina den e protokol di R.T.C.

*

Pa e proksimo seshon di R.T.C. Fons a priminti Betico un "w.c.-bril" pa flosh tur su "voetnootnan".

*

Mihor nos bin otro luna ku papelnan mas sekreto ainda (ku sigur, sigur tei) tokante Aquanova, pasobre desde e Skol i Kom. di november, e kalidat di nos awa no a kambia net nada!

Si bo ta interesá pa aboná riba e revista Skol i Komunidat, yena e formulario aki bou i mandé mas pronto posibel pa nos na e sigiente adres:

SKOL I KOMUNIDAT, CHUCHUBISTRAAT 4, ARUBA

Nos ta suplikabo pa manda bo check huntu ku e formulario.
Tambe ta posibel pa depositá e suma riba nos kuenta bankario: A.B.N. nr. 31.47.886.

Si, mi ta interesá pa aboná riba e revista Skol i Komunidat pa e prèis di:

☐ *Antiyas:* *NAf. 25,— pa 10 numero*
☐ *Hulanda:* *NAf. 25,— pa 10 numero (ku bapor), ku avion NAf. 40,—*
☐ *Otro paisnan:* *NAf. 25,— pa 10 numero*

(Por fabor, marke un x den loke ta aplikable pa bo).

NOMBER: . . . .

ADRES: . . . .

Por fabor, sea asina bon di NO manda paga vía postwissel.

Adhuntu mi ta ☐ *manda un check*
☐ *depositá e suma riba boso kuenta bankario*

E preisnan aki ta konta pa tur aplikashon ku nos ta risibi despues di 1-1-1981.

Firma ....